

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknél és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetnap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszkrét s körzettel ellátott hirdetésekért térmenték szerint, minden centimeter után 3 kr. számitatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

A bagatell-törvény ismertetése.

— Két cikkben. —

II.

A községi bíraskodást (tehát 20 fitot) meghaladó ügyek az illetékes bíró (szolgabíró vagy békebíró, vagy járásbíró) előtt akár szóval akár írásban előadhatnak. Ha a vizálgató felek együtt elmennek a bíró elébe: akkor azonnal is elintéztetik bajok.

A bíró előtt minden önjogu ember megjelenhet. Szabad a házastársaknak egymásért, a 24 évet elért fiunak szüleiért, a gazdatisztnak uráért, a segédnek főnökéért is szólani. Ha valaki másat küld maga helyett, annak a bíró semmi fáradság- vagy munkadíjt meg nem ítél.

A tárgyalásra minden felnőtt ember bemegethet. A rendzavarókat a bíró aztán kiküldi, az illetlenséget elkövetőket 10 frtra vagy 24 órai elzárásra bünteti.

A feleknek veszekedni nem lehet a bíró előtt, sem szavatosra hivatkozni. A kit a bíró jónak lát azonnal beidézheti a meghatalmazott helyett, s ha meg nem jelenik 50 frtig büntetheti.

A felek közt mindenekelőtt békéltetést kísért a bíró; ha pedig ez nem sikerül, meghozatik az ítélet s a kötelezettség teljesítésére 8 napot kap a marasztalt.

Mindenkinek bizonyítani kell azt a mit állít. A bizonyítás történhetik, beismerés, okirat, tanávallomás, szakértők véleménye, bírói szemle és itt már eskü által is. Mindezek épen olyan módok és szabályok szerint alkalmaztatnak, mint azt eddigi pereink körül láttuk, tettük.

Az egész tárgyalásról jegyzőkönyv vezetetik, végül a felek előtt felolvastatik s azok a bíróval együtt aláírják. Az ítélet szóval kihirdetendő, de ha valaki nincs jelen, vagy ha ugy kívánják: akkor írásban is ki kell adni.

Az ítélettel meg nem elégedő fél 8 nap alatt igazolással élhet s ha ennek helyt ad a bíró: tovább tárgyal s új ítéletet fog hozni.

Az ezen ügyekben eljáró bírák működése ellen semmiségi panasznak is van helye. Ez azonnal bejelentendő s ha valaki akarja: három nap alatt írásbeli indokait is beadhatja. A semmiségi panasz felett a kir. törvényszék ítél s ez ellen azután nincs több appellata. A ki alaptalan semmiségi panaszt emel, 25 frtig terjedhető pénzbírsággal rovatik meg.

Harmincz nap alatt ugyanazon bíróság előtt egyszer minden pert meg lehet ujitani; ekkor a bíró újból végig vezeti az ügyet.

A végrehajtást a bíró az ítéletben rendeli el; fogatosítás csak a nyertes fél kérelmére történhetik. Azt a ki a fogatosításnál a bíróság részéről jelen leend már az ítéletben, meg kell nevezni. Előleges biztosításnak nincsen helye.

Pénz követelésért a végrehajtás csak ingóságra, készpénzre vagy követelésre vezethetetik. A végrehajtó figyelmeztet a zártörés bünyítő következményeire. A záros helyeket felnyitathatja; karhatalmat alkalmazhat s zárgondnokot nevezhet.

Ha a más tárgyai foglaltatnak le; azokat 8 nap alatt vissza lehet igényelni, azután nem. Az igényperben hozott határozat ellen szintén 8 nap alatt mindkét fél feljebb folyamodhatik a járásbíró elébe.

Ha valaki munka teljesítésére vagy valamely tárgynak átadására marasztaltatik és ezt nem teszi, illetőleg nem adja: akkor egyenértékű készpénzig exequálják.

A végrehajtásról felvett jegyzőkönyv 24 óra alatt beadandó a kiküldő bírósághoz.

A törvény ellenes executio ellen 8 nap alatt panaszt lehet emelni a kir. törvényszék előtt, a hol aztán végérvényesen határoznak a dologban.

Ha valamely ügyben árverésig mennek, ezt a bíróság hivatalból ejteti meg. Itt minden vevőnek készpénzzel kell fizetni s a tárgyak nyomban átadatnak.

Ha időközben a végrehajtás joga elenyészik: a végrehajtást szenvedő fél a megszüntetést vagy korlátozást a bíró előtt kérelmezze.

Minden költséget a bíró állapít meg; de a végrehajtók fuvar- és napdíját a közigazgatási bizottság. Ha a végrehajtató magát megbízott által képviselteti, ennek díját nem fizeti az exequált egyén.

Mikor a végrehajtás már semmi másból nem fogatosíthatatik: akkor az ingatlanokra is reá lehet menni; ez esetben az iratok a bíró által, 3 nap alatt a beadás után, a tkvi hatósághoz tetetnek át s a szabályszerinti eljárás következik.

Minden bíró, ki ezen csekélyebb polgári peres ügyekben bíraskodik és a felek kárára helyre hozhatlan hibát követ el: ezért egész vagyonával felel és fegyelmi eljárás alá is esik.

Az ezen törvény által kiszabott pénzbírságok azon község pénztárába folynak, a melyeknek tagja az elmarasztalt.

Ennyi a bagatell-törvény röviden kivonatolva. Látni tehát, hogy az 1871. óta elválasztott törvénykezést és közigazgatást a szolgabíróságok által ismét összekapcsolja; és látni, hogy az olcsóságot, egyszerűséget és gyorsaságot sok tekintetben biztosítja.

Most már minden azottól függ, kik a törvényt alkalmazni fogják — a bíraktól; mert nincs oly jó törvény, mely rosszul alkalmazva károkat ne okozna és nincs oly rossz törvény, mely jól alkalmazva elviselhető ne lenne. Ez az új törvény nem lehet rossz, ha lelkiismeretesen vétetik fogatosba — és ezt új tisztviselőink bizonyosan meg is teszik.

VISKI K. B.

A nők munkaköre

közigazgatási, közmívelődési és közkerkölcsiségi szempontból (ítélve. *)

Midőn magamat arra határoztam, hogy mai ünnepélyünk emlékére felolvasást tartsak, sokáig küzdöttem magamban a tárgy megválasztása végett. Ugyanis, a házi ipar fejlesztése céljából egy műmetszészet tanműhely alkotásának ünnepét ülén, a dolog természete azt hozta volna magával, hogy kizárólag a házi iparról annak egyes részéről s hasznosságáról beszéljek. Ez nem is lett volna nehéz, hiszen akkor ma csak azt ismételném, mit már harmadik éve naponta beszéltek.

Azonban előttem állott az, hogy Magyarországnak addig nem lesz házi ipara, míg ennek fejlesztését a nők nem veszik kezökbe, s mivel ez oly határozott meggyőződés, keresnem kell az alkal-

*) A hononnai műmetszészet iskolája ünnepélyes megnyitása alkalmával Jágócsi Péterffy József miniszteri biztos által tartott felolvasás.

mat, mely arra kínálkozik, hogy ezen meggyőződést másoknak is sajátjává tegyem, és így történik, hogy midőn szabad volt reménylenem, miszerint a mai ünnepélyen Zemplénmegyének tekintélyes közönségével lesz szerencsém találkozni, elhatározám magamat a nők munkaköréről szólani, megítélvén ezt közigazgatási, közmívelődési és közkerkölcsiségi szempontból.

Érzem, hogy kényes tárgyat választottam; tudom jól, hogy nézeteim elmondása valami nagy tetszést aratni nem fog; és elvagyok készülve még arra is, hogy — mint már más alkalommal midőn szokott nyílt őszinteséggel mutattam reá társadalmi bajaink valamelyikére, — találkozni fog majd olyan is, ki rendre utasít valamely hírlap hasábjain; de mind ez nem zavart meg elhatározásomban.

Nem pedig azért, mivel lelmem legbensőbb meggyőződése az, hogy szent kötelességet teljesítek akkor, midőn zilált társadalmi viszonyaink között reá mutatok azon módokra, melyeknek alkalmazása által súlyos társadalmi bajainkon nagyrésztben segíteni lehetne.

Ezeknek előre bocsajtása után tárgyamhoz térek és kérem a tisztelt halgatóságot legyen türelmes, elnéző és ajándékozzon meg becses figyelmével.

A nők munkakörét sokan, sokféleképpen magyarázgatják. Nem hiányoznak olyanok sem, pedig különben igen tudós emberek, kik a nőknek tevékenységét a legszelebb értelemben véve kiakarják terjeszteni azon cselekvésekre s foglalkozásokra, melyek csupán férfiakat illetnek. Ezt nevezik a nők emancipációjának.

Alig lesz valaki t. hallgatóim között, ki e ferde tanról ne olvasott volna, hiszen nálunk is minduntalan ismétlődik a nők egyenjogúsításának szüksége valamennyiszor egy angol lap Amerikából vagy Angliából jelenti, hogy ez vagy ama nő orvostudóri oklevelet nyert, másik a bölcsészet tudórává lett, sőt a harmadik már jogtudorrá avatottat fel.

S mivel az emberek annyira szeretnek utánozni, nálunk sem hiányoznak az emancipátorok, kik a nőket az egyetemeken szeretnék látni, meg sem gondolva a következményeket, hivatalokba helyeznék a nőket; hiszen emlékezhetünk még arra, midőn ha jól emlékszem 1868-ban az országházban vita tárgya volt az, hogy nőket mint gyorsírókat az országgyűlési terembe alkalmazzanak.

Nem czélom e tan tarthatlanságának részletes czáfogatásába bocsátkozni, mert ez nem fér egy felolvasás keretébe, csak röviden akarom megjegyezni, hogy bár nem lehet attól tartani, miszerint a nők egyenjogúsításának eszméje valaha nagy hódításokat fog tenni, mégis végzetlen káros következményeit látjuk e tannak ama félszeg nevelési irányban, melyben ez időszerint hazánkban a nők neveltetnek, és épen azért a czáfogatás helyett inkább később nézeteimet mondom el a felett, hogy miként óhajtanám én a nőket emancipálni; előbb azonban vessünk egy tekintetet a nőnevelésre a mint az hazánkban gyakoroltatik.

Nem szólok a főrangu osztályról, melynek ugy leány- mint gyermekei bizonyos irányban gyakran sokkal edzettebbek mint a középosztály gyermekei, mert a főranguaknak módjukban van oly nevelést adni, melynek folytán, ha az egyénben van elég lelki erő, könnyebben küzd meg az élet viszontagságaival, ha sorsa erre ítélte el. De meg a főrangu gyermekei nem is képezik a társadalom zömét s így midőn a nők munkakörét közigazgatási szempontból ítélem meg, számításomon kívül hagyom őket, azonban igen is számba veszem, ha közmívelődési és közkerkölcsiségi szempontból állítom majd fel ítéletemet.

Vegyük tehát a középosztályt különböző fokozataival, azután vegyük fel a néposztályt s nézzük csak mily lábon áll itt a nőnevelés.

Mindenekelőtt a legőszintébb tisztelet a kivételeknek. Szemlémet nem az egyesek, hanem a nagy többség felett tartom.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díjja 20 kr.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért térmérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

A bagatell-törvény ismertetése.

— Két cikkben. —

II.

A községi bíraskodást (tehát 20 fitot) meghaladó ügyek az illetékes bíró (szolgabíró vagy békebíró, vagy járásbíró) előtt akár szóval akár írásban előadhatnak. Ha a vizsgálódó felek együtt elmennek a bíró elébe: akkor azonnal is elintéztetik bajok.

A bíró előtt minden önjogu ember megjelenhet. Szabad a házastársaknak egymásért, a 24 évet elért fiúnak szüleiért, a gazdatisztnak uráért, a segédnek főnökéért is szólani. Ha valaki másat küld maga helyett, annak a bíró semmi fáradság-vagy munkadíjt meg nem itél.

A tárgyalásra minden felnőtt ember bemehet. A rendezavarókat a bíró aztán kiküldi, az illetlenséget elkövetőket 10 frtra vagy 24 órai elzárásra bünteti.

A feleknek veszekedni nem lehet a bíró előtt, sem szavatosra hivatkozni. A kit a bíró jónak lát azonnal beidézheti a meghatalmazott helyett, s ha meg nem jelenik 50 frtig büntetheti.

A felek közt mindenekelőtt békéltetést kísért a bíró; ha pedig ez nem sikerül, meghozatik az ítélet s a kötelezettség teljesítésére 8 napot kap a marasztalt.

Mindenkinek bizonyítani kell azt a mit állít. A bizonyítás történhetik, beismerés, okirat, tanávallomás, szakértők véleménye, bírói szemle és itt már eskü által is. Mindezek épen olyan módok és szabályok szerint alkalmaztatnak, mint azt eddigi pereink körül láttuk, tettük.

Az egész tárgyalásról jegyzőkönyv vezetetik, végül a felek előtt felolvastatik s azok a bíróval együtt aláírják. Az ítélet szóval kihirdetendő, de ha valaki nincs jelen, vagy ha úgy kívánják: akkor írásban is ki kell adni.

Az ítélettel meg nem elégedő fél 8 nap alatt igazolással élhet s ha ennek helyt ad a bíró: tovább tárgyal s új ítéletet fog hozni.

Az ezen ügyekben eljáró bírák működése ellen semmiségi panasznak is van helye. Ez azonnal bejelentendő s ha valaki akarja: három nap alatt írásbeli indokait is beadhatja. A semmiségi panasz felett a kir. törvényszék ítélt s ez ellen azután nincs több appellata. A ki alaptalan semmiségi panaszt emel, 25 frtig terjedhető pénzbírsággal rovatik meg.

Harmincz nap alatt ugyanazon bíróság előtt egyszer minden pert meg lehet ujtani; ekkor a bíró újból végig vezeti az ügyet.

A végrehajtást a bíró az ítéletben rendeli el; foganatosítás csak a nyertes fél kérelmére történhetik. Azt a ki a foganatosításnál a bíróság részéről jelen leend már az ítéletben, meg kell nevezni. Előleges biztosításnak nincsen helye.

Pénz követelésért a végrehajtás csak ingóságra, készpénzre vagy követelésre vezettethetik. A végrehajtó figyelmeztet a zártörés bünyenítő következményeire. A záros helyeket felnyitthatja; karhatalmat alkalmazhat s zárgondnokot nevezhet.

Ha a más tárgyai foglaltatnak le; azokat 8 nap alatt vissza lehet igényelni, azután nem. Az igényperben hozott határozat ellen szintén 8 nap alatt mindkét fél feljebb folyamodhatik a járásbíró elébe.

Ha valaki munka teljesítésére vagy valamely tárgynak átadására marasztaltatik és ezt nem teszi, illetőleg nem adja: akkor egyenértékű készpénzig exequálják.

A végrehajtásról felvett jegyzőkönyv 24 óra alatt beadandó a kiküldő bírósághoz.

A törvény ellenes executio ellen 8 nap alatt panaszt lehet emelni a kir. törvényszék előtt, a hol aztán végérvényesen határoznak a dologban.

Ha valamely ügyben árverésig mennek, ezt a bíróság hivatalból ejteti meg. Itt minden vevőnek készpénzzel kell fizetni s a tárgyak nyomban átadatnak.

Ha időközben a végrehajtás joga elenyészik: a végrehajtást szenvedő fél a megszüntetést vagy korlátozást a bíró előtt kérelmezze.

Minden költséget a bíró állapít meg; de a végrehajtók fuvar- és napdíját a közigazgatási bizottság. Ha a végrehajtató magát megbízott által képviselteti, ennek díját nem fizeti az exequált egyén.

Mikor a végrehajtás már semmi másból nem foganatosíthatatik: akkor az ingatlanokra is reá lehet menni; ez esetben az iratok a bíró által, 3 nap alatt a beadás után, a tkvi hatósághoz tetetnek át s a szabályszerinti eljárás következik.

Minden bíró, ki ezen csekélyebb polgári peres ügyekben bíraskodik és a felek kárára helyre hozhatlan hibát követ el: ezért egész vagyonával felel és fegyelmi eljárás alá is esik.

Az ezen törvény által kiszabott pénzbírságok azon község pénztárába folynak, a melyeknek tagja az elmarasztalt.

Ennyi a bagatell-törvény röviden kivonatolva. Látni tehát, hogy az 1871. óta elválasztott törvénykezést és közigazgatást a szolgabíróságok által ismét összekapcsolja; és látni, hogy az olcsóságot, egyszerűséget és gyorsaságot sok tekintetben biztosítja.

Most már minden azoktól függ, kik a törvényt alkalmazni fogják — a bíraktól; mert nincs oly jó törvény, mely rosszul alkalmazva károkat ne okozna és nincs oly rossz törvény, mely jól alkalmazva elviselhető ne lenne. Ez az új törvény nem lehet rossz, ha lelkiismeretesen vétetik foganatba — és ezt új tisztviselőink bizonyosan meg is teszik.

VISKI K. B.

A nők munkaköre

közigazgatási, közmivvelődési és közkerkölcsiségi szempontból ítéelve.*)

Midőn magamat arra határoztam, hogy mai ünnepélyünk emlékére felolvasást tartsak, sokáig küzdöttem magamban a tárgy megválasztása végett.

Ugyanis, a házi ipar fejlesztése céljából egy műmetszészeti tanműhely alkotásának ünnepét ülven, a dolog természete azt hozta volna magával, hogy kizárólag a házi iparról annak egyes részéről s hasznosságáról beszéljek. Ez nem is lett volna nehéz, hiszen akkor ma csak azt ismételném, mit már harmadik éve naponta beszéltek.

Azonban előttem állott az, hogy Magyarországnak addig nem lesz házi ipara míg ennek fejlesztését a nők nem veszik kezökbe, s mivel ez oly határozott meggyőződés, keresnem kell az alkal-

*) A homonnai műmetszészeti iskola ünnepélyes megnyitása alkalmával Jágócsi Péterffy József miniszteri biztos által tartott felolvasás.

mat, mely arra kínálkozik, hogy ezen meggyőződést másoknak is sajátjává tegyem, és így történik, hogy midőn szabad volt reménylenem, miszerint a mai ünnepélyen Zemplénmegyének tekintélyes közönségével lesz szerencsém találkozni, elhatározám magamat a nők munkaköréről szólani, megítélvén ezt közigazgatási, közmivvelődési és közkerkölcsiségi szempontból.

Érzem, hogy kényes tárgyat választottam; tudom jól, hogy nézeteim elmondása valami nagy tetszést aratni nem fog; és elvagyok készülve még arra is, hogy — mint már más alkalommal midőn szokott nyílt őszinteséggel mutattam reá társadalmi bajaink valamelyikére, — találkozni fog majd olyan is, ki rendre utasít valamely hirlap hasábjain; de mind ez nem zavart meg elhatározásomban.

Nem pedig azért, mivel lelkem legbensőbb meggyőződése az, hogy szent kötelességet teljesítek akkor, midőn zilált társadalmi viszonyaink között reá mutatok azon módokra, melyeknek alkalmazása által súlyos társadalmi bajainkon nagyrésztben segíteni lehetne.

Ezeknek előre bocsajtása után tárgyamhoz térek és kérem a tisztelt halgatóságot legyen türelmes, elnéző és ajándékozzon meg becses figyelmével.

A nők munkakörét sokan, sokféleképen magyarázzák. Nem hiányoznak olyanok sem, pedig különben igen tudós emberek, kik a nőknek tevékenységét a legszélesebb értelemben véve kiakarják terjeszteni azon cselekvésekre s foglalkozásokra, melyek csupán férfiakat illetnek. Ezt nevezik a nők emancipációjának.

Alig lesz valaki t. hallgatóim között, ki e ferde tanról ne olvasott volna, hiszen nálunk is minduntalan ismétlődik a nők egyenjogúsításának szüksége valamennyiszor egy angol lap Amerikából vagy Angliából jelenti, hogy ez vagy ama nő orvostudóri oklevelet nyert, másik a bölcsészet tudórává lett, sőt a harmadik már jogtudorrá avatatott fel.

S mivel az emberek annyira szeretnek utánozni, nálunk sem hiányoznak az emancipátorok, kik a nőket az egyetemeken szeretnék látni, meg sem gondolva a következményeket, hivatalokba helyeznék a nőket; hiszen emlékezhetünk még arra, midőn ha jól emlékszem 1868-ban az országgházban vita tárgya volt az, hogy nőket mint gyorsírónőket az országgyűlési terembe alkalmazzanak.

Nem célozom e tan tarthatlanságának részletes czáfolgatásába bocsátkozni, mert ez nem fér egy felolvasás keretébe, csak röviden akarom megjegyezni, hogy bár nem lehet attól tartani, miszerint a nők egyenjogúsításának eszméje valaha nagy hódításokat fog tenni, mégis véghetetlen káros következményeit látjuk e tannak ama félszeg nevelési irányban, melyben ez időszerint hazánkban a nők neveltetnek, és épen azért a czáfolgatás helyett inkább később nézeteimet mondom el a felett, hogy miként óhajtanám én a nőket emancipálni; előbb azonban vesünk egy tekintetet a nőnevelésre a mint az hazánkban gyakoroltatik.

Nem szölok a főrangu osztályról, melynek ugy leány- mint gyermekei bizonyos irányban gyakran sokkal edzettebbek mint a középosztály gyermekei, mert a főranguaknak módjukban van oly nevelést adni, melynek folytán, ha az egyénbe van elég lelki erő, könnyebben küzd meg az élet viszontagságaival, ha sorsa erre ítélte el. De meg a főranguak gyermekei nem is képezik a társadalom zömét s így midőn a nők munkakörét közigazgatási szempontból ítélem meg, számításomon kívül hagyom őket, azonban igen is számba veszem, ha közmivvelődési és közkerkölcsiségi szempontból állítom majd fel ítéletemet.

Vegyük tehát a középosztályt különböző fokozataival, azután vegyük fel a néposztályt s nézzük csak mily lábon áll itt a nőnevelés.

Mindenekelőtt a legőszintébb tisztelet a kivételeknek. Szemlémet nem az egyesek, hanem a nagy többség felett tartom.

járta meg a lapokat. E tekintetben egészen illetékes helyről a következőket közölhetjük: Folyó évi márczius 5-én esti 1/2 9 óra tájon a monoki posta mester zárt udvarába ösmeretlen tettes lopódván be, a függöny nélküli ablakon keresztül az éppen postai számadással foglalkozó postamestert s vele szemben ülő édes anyát egymásután tett két lövéssel agyonlőtte. Az eljáró vizsgáló bíróság kideríté, hogy ez iszonyu orgyilkosságot elkövető nem más, mint a s.-a.-ujhelyi börtönből nem régiben szabadult K. Orosz János, ki letartóztatva már bünnös cselekményét be is vallá. A tett régen táplált bosszu kifolyása.

Csarnok.

Gimnáziumunk két kegyeletes ünnepélye.

Kisfaludy Károly és IX-ik Pius.

A fent említettek kivül tudjuk, hogy a tatár és török pusztítások alatt pénzzel, erővel és élelmi szerekkel segített bennünket a római szent-szék. Említsem-e, hogy Isten öreg vitéze, a hős Hunyadi Jánosért, könnyezve mutatá be III-ik Callixt pápa az engesztelő áldozatot, s hogy míg e nagy emberünk élt, őt a hit véde — szép címmel tisztelte meg annak jeléül, hogy Hunyadi nemcsak nemzetünk, de a kereszténység dicsőségének is tartá.

Második Pius Corvin Mátyást, a nagy magyar királyt, nemcsak több katonával segíté, de 40000 aranyat is hagyományozott neki; II-ik Pál először 100000, máskor 50000 arannyal segíté őt harczai-ban. Később ugyancsak ő, ugyan e királyunkat. Sz. Péter sirján szentelt sisak- és karddal tünteté ki, s ujjában küldött neki 18000 aranyat.

Midőn Mahomed zultán 400000 ezernyi sereggel közeledett Várnán át a Dunához, II-ik Pál pápa volt az, ki 93000 arannyal segélyé Mátyást, kiről tudjuk, hogy ez összegben hajókat vásárolt. S hogy Mátyásunk diadalait folytathassa, azt olvassuk IV-ik Sixtus pápáról, miszerint ő királyunknak először 200000, másodizben pedig 50000 aranyat küldött.

1500-ban II-ik Ulászlónak ki volt egyik bátorítója, hanem VI-ik Sándor? ki a magyar királyt 40000 arannyal lepte meg. Az utána következő római pápák sem feledkeztek meg rólunk; mert XVI-ik századi szörnyű csatáinkban pénzzel, lőporral s minden kitelhetőkkel gyámolítának bennünket, mi azt jelzi, hogy hazánk boldogulását óhajták.

De mondjam-e ezek után, hogy ott volt vérel is, nemzeti létünk nagy temetője — Mohácsnál — a papság? Ott igen; mert a hős vértől pirosult gyásztéren ezer lovas és 500 gyalog hullott el a pápai seregből.

Ha 1566—1700-ig megtekintjük történetünk évlapjait, ugy találjuk, hogy ez idő alatt több mint 32 millió forintot áldoztak papáink azon célra, hogy hazánkat fölszabadítsuk a török iga alól stb.

Több ide vágó adatot is fölhozhatnék még, de czéomat illetőleg ezek is elégségesek; mert igazolják állításomat. Azért a többit és a Gentiliseket elhagyva, azt mondom, hogy ezek tények, melyek jobban bizonyítják az irántunk való szeretetet, mint az üres marku hüho és az irigykedő szájasság, mely legtöbb esetben csak azért jelenik meg szép színben is, hogy elrejtse a haszonlesők való érzelmeit.

Nem akarom azonban azt állítani, hogy e tények olyanok, melyek oly hálára méltók, melytől elfordul az érző szív, s gunyt szór rá a józan ész, csak ezt mondom: A pápák áldoztak értünk, méltán gyászolunk tehát, a nagy elődök legnagyobb utóda, IX-ik Pius ravatalánál.

S ha méltó a mi gyászunk, az a többi ke-

resztény testvéreké is; mert nagyszívű s már boldogult papánk tünnény, ritkaság volt oly annyira, hogy sok tekintetben hozzá fogható nem volt, hasonlót adjon a kegyesség.

De hogy közelebbről ismerjük Pius, kísérik el bölcsesjétől drága sirjáig.

Signigagliában 1792-ik évben máj. 31-én született, grófi családból. A kereszttségben János, Mária nevet nyert s már ekkor nagyok jövendők. Midőn Pius 7 éves gyermek volt, az akkori VI-ik Pius elfogták; ő, hogy ez fogságából kiszabaduljon, Katalin nevű édes anyjával naponként egy Miatyánkot mondott el.

Anyja, mint a valódi nagy uri nők legtöbbje, vallásos és gyöngéd levén, fiát is ugy nevelte és tanította. A msgbocsátás és szeretet erényére szoktaták először is; innen van, hogy jótékony volt már gyermek korában önzés s szorgalmas félelem nélkül. Tizedik évében a kegyesrendiek volterrai növeldéjébe vitték, itt szorgalma és szerető szive által tünt ki azon 6 év alatt, melyet itt töltött.

Gyöngéd és jó lelkű levén, pappá kívánt lenni, e szép, de nehéz állást, szorgalma és tehetsége által érdemelte ki. 1819. ápril 11-én husvét vasárnapján mondott első misét, s ezzel elkezdé munkálkodását.

Mint szép, ifju áldozár, a nagyuri sarj, árva gyermekek tanítója lett. Növendékei itt annyira megszerették, hogy könyezve váltak meg tőle, midőn körükből sorsa Amerikába hitta.

Amerikában egy évig volt, innen 1825-ben visszajött Rómába, hol újra a szegények vigasza és tanítója lett; 1827-ben spoletói érsek, 1840-ben bibornok, 1846-ban pedig pápává választották.

(Folyt. következik.)

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMER.

H I R D E T É S E K.

KIADÓ LAKÁS.

Nagyhid-utcán a 777. számú lakház emeleti helyiségei

1878. április 24-től egy vagy több évre

bérbe kiadó.

Bérleti feltételek megtudhatók

Szentgyörgyi Vilmos

urnál S.-a.-Ujhelyben.

ELADÓ

Rónai Albertnél

Alsó-Hrabóc, posta Varannó.

TAKARMÁNYRÉPA MAG

a híres Büchner-féle olajbogyó alakú faj, egészen sima, piros 100 kilo 50 frt.

Pignoletto tengeri

100 kilo 10 frt.

Sárga mustármag

korai és igen jó zöldtakarmány 100 kilo 15 frt.

Az árak az örmezői vasuti állomáshoz állítva értetődnek.

Uj zsák ingyen.

1—2

Hirdetmény.

A „s.-a.-ujhelyi Takarékpénztár“

évi rendes

K Ö Z G Y Ű L É S É N E K

az intézet helyiségében megtartása

1878. évi márcziushó 25-ik napjának d. e. 10 órájára tüzetvén ki, erre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóságnak üzleti jelentése feletti határozathozatal.
  2. A felügyelőbizottságnak jelentése.
  3. A lefolyt üzleti évről számadások és mérleg megvizsgálása, s a nyereség felosztása iránti intézkedés.
  4. Az alapszabályok 24. §-a értelmében bejelentett vagy bejelentendő indítványok tárgyalása.
- A t. részvényesek felkéretnek az alapszabályok 19-ik §-a értelmében részvényeik és felhatalmazásaiknak az igazgatóság részéről kinevezett bírálóbizottsághoz márczius 24-ik napjáig az intézet helyiségében leendő betérjesztésére.
- S.-a.-Ujhely, 1878. februárhó 23-án.

Dókus József,
elnök.

3—3

A gálszécs-terebesi

Intézetben

részvényesei

1878. évi márcziushó 20-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartandó

V. RENDES KÖZGYŰLÉSRE

meghivatnak.

Napirend.

1. Igazgatósági jelentés az 1877-ik évi üzletredményről és a mérleg előterjesztése.
  2. A felügyelőbizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megszavazása.
  3. Az 1877. évi nyereség hova fordítása iránti igazgatósági javaslat.
  4. Netán előforduló indítványok.
- A kereskedelmi törvény 198. és az alapszabályok 48-ik §-a 4-ik pontja értelmében a mérleg és az igazgatósági jelentés 8 nap a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető.
- Gálszécs, 1878. februárhó 17-én.

Az igazgatóság.

Utánnom nem díjazatik.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Schemczér Sándor végrehajthatónak, Schmidt Lipotné szül. Herskovics Rozália s.-pataki lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frtos végrehajtási ügyében a s.-pataki 3172. sz. tjkönyvben A I. 865. hrszám alatt Schmidt Lipotné szül. Herskovics Rozália nevének álló belsőség a rajta lévő 242. összeírási szám alatti ház, mely az ahoz kiadott föld, rét, legelő, faizás és egyéb kir. kisebb haszonvélteli illetmény nélkül 1200 frtra becsülve van, az 1878. évi április hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor mint első és 1878. évi május hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor, mint második határidőben Ujjfalussy Endre bir. végrehajtó által S.-Patakon a városházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.

1-ör. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2-or. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis 120 frtot készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3-or. Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben, és pedig: az első részt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a második részt ugyanazon naptól számítandó négy hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál előre kieszközölt utalvány alapján a sátoralja-ujhelyi kir. adó mint birói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4-er. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5-ör. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-or. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-er. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a ptrs 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszéknél nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítanak azon jelzálogos hitelezőket, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesük végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét s lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Kossuth Samu s.-a.-ujhelyi lakos ügyvéd mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnak 1878. febr. 18-án tartott üléséből.

Br. Fillenbaum, Biringer,
kir. törvszéki elnök. kir. törvszéki jegyző.

Gyökerez tökével őszszel kiásott szép

furmint szőlővesszők

1000 drb — száza 3 frtjával — eladók Kazinczy-utca, 522. házzám alatt.

1-1

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Mandel Ignác jelzálogos hitelező kérelmére a s.-a.-ujhelyi 1682. sz. tjkvben 1714. és 1715. hr. sz. a. foglalt Gutman Salamon tulajdonán felvett m. 1875. évi augusztushó 10-ik napján foganatosított árveréskor Hell Salamon és neje Schvarcz Katalin által megvett 5000 frt becsértékű 25 népösszeírasi számú ház és belsőségre az újabb árverés megrendeltetvén 1878. évi márcziushó huszonhatodik napjának d. e. 10 órája ezen kir.

törvényszék tkönyvi hivatalába kitűzetett, miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés ezen egy határidőben a becsáron alól is megtartatik, hogy bánatpénzül a becsár 10 %-a teendő le, s hogy a többi árverési feltételek a tkvi irodában, s a végrehajtással megbízott Ujjfalussy Endre kir. végrehajtónál megtekinthetők.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. trvszék, mint tkvi hatóságnak 1878. évi február 4-én tartott üléséből.

B. Fillenbaum, Biringer,
kir. trvszéki elnök. jegyző.

3-3

Cséplőgép eladás.

A m. szepesi püspöki ó-liszka uradalomba egy jó minőségű Schutlevorth-féle

4 LÓEREJŰ CSÉPLŐGÉP

járgánnyal együtt, továbbá Abaujmegyében a h.-petri uradalomban egy

6 lóerejű cséplőgép

szabadkézből bármikor eladandó.

2-6

Végkiárusítás fele áron!

f. évi márcziushó 5-től kezdve.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség előnyére van szerencsém tudatni miszerint a „Vadászkürt“ alatt lévő férfi divatcikkekből álló boltomat végképen kiárusítani szándékozom.

A kiárusítandó nevezetesebb cikkek:

1 drb finom férfling rumburgi elővel	eddig 5, most 3 frt.	1 drb finom férfi kalap angol forma	eddig 4.50, most 3 frt.
1 „ finom chiffon ing	„ 3, „ 1.60.	1 „ finom férfi kalap magyar forma	„ 3, „ 1.80.
1 „ szines ing	„ 2, „ 1.20.	Gyermekkalapok eddig 2, most 90, 1, 1 frt 20 kr.	
1 „ finom creton ing	„ 2.60, „ 1.60.	1 pár finom glaciee keztyű eddig 1.10, most 70 kr.	

Továbbá bőröndök, tajtékpipák, száraz,

s minden ez üzletbe vágó férfi és női

galanteria és norinbergi cikkek bámulatos olcsó árak mellett árusíttatnak el.

A n. é. közönség számos látogatásáért esedezve maradtam tisztelettel

1-2

Glück Ignác.

H i r d e t é s.

Alóliirt gőzmalom részéről tisztelettel értesítetik a nagyérdemű közönség, miszerint a finomabb liszt előállítására megkívántató

lisztválasztó hengert (pittle)

f. é. márcziushó 5. napjától fogva már berendezve működését megkezdte.

Erről a t. közönség azon megjegyzéssel értesítetik: hogy a finomításra (pittlere) 100 kilogrammnál kevesebb súly fel nem vétethetik és hogy a szokásos vámon felül minden kilogramm után 1, azaz egy krajczár fizetendő.

Az eddigi bizalomnak megfelelő törekvésről a t. közönséget biztosítva, minél számosabb megkeresést remélve a t. közönség pártfogását kérik — tisztelettel

2-3

a b.-szerdahelyi gőzmalom tulajdonosai.